

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **Slovenskej konsolidačnej, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Cintorínska 21, proti povinnému **J. T.**, bývajúcemu v P., o vymożenie **33,19 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom, pod sp.zn. 4 Er 1007/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 10. októbra 2012, sp.zn. 13 CoE 87/2011, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 10. novembra 2011, č.k. 4 Er 1007/2011-11 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Poukázal na to, že oprávnený sa návrhom z 31. októbra 2011 domáhal vydania poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - bloku na pokutu nezaplatenú na mieste zo 6. októbra 2008 vydaného OR PZ v Trenčíne, č. AA 3072049, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. októbra 2008 a vykonateľnosť 31. októbra 2008. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok). Uviedol, že preskúmaním žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu zistil rozpor so zákonom, nakoľko v posudzovanej veci bolo možné výkon rozhodnutia nariadiť najneskôr do 31. októbra 2011. Poukázal na márne uplynutie tejto lehoty a s prihliadnutím na fakt, že súd je povinný prihliadnúť na preklúziu z úradnej povinnosti, žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 10. októbra 2012, sp.zn. 13 CoE 87/2011 uznesenie súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 51 a § 88 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch účinnom do 31. augusta 2008, rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie. Poukázal na to, že uvedené ustanovenie bolo vypustené zákonom č. 298/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2008, pričom lehota na vykonanie týchto rozhodnutí nebola v Zákone o priestupkoch odvtedy stanovená, preto sa v zmysle § 51 Zákona o priestupkoch aplikujú na rozhodnutie všeobecné predpisy o správnom konaní (Správny poriadok). Zdôraznil, že novelou uskutočnenou zákonom č. 527/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2004 sa v § 71 ods. 3 Správneho poriadku slová „rozhodnutie možno vykonať“ nahradili slovami „výkon rozhodnutia možno nariadiť“. Uviedol, že na základe ustanovenia § 51 zákona o priestupkoch je potrebné v danej veci aplikovať ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku, ktoré ustanovuje trojročnú hmotnoprávnu lehotu, v ktorej sa musí výkon rozhodnutia nariadiť (s účinnosťou od 1. januára 2004 už neplatí, že ak sa v trojročnej lehote konania o výkon rozhodnutia začalo, musí sa v tejto lehote aj skončiť). Konštatoval, že táto lehota je prekluzívna a v nej sa musí skončiť konanie o súdny výkon rozhodnutia; nestačí teda toto konanie iba začať. Poukázal na to, že v preskúmvanej veci blok na pokutu nezaplatenú na mieste zo 6. októbra 2008 nadobudol vykonateľnosť 31. októbra 2008, pričom trojročná prekluzívna lehota uplynula 31. októbra 2011. Do uvedenej lehoty nedošlo k nariadeniu výkonu rozhodnutia, t.j. nebolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie. Postup súdu prvého stupňa preto považoval za správny, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., dôsledkom čoho jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. Mala za to, že: „Za porušenie tohto práva (práva na spravodlivý súdny proces, pozn. dovolacieho súdu) treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takého rozhodnutie

neboli splnené zákonom stanovené podmienky, lebo takýto rozhodnutím sa oprávnenému v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia“. Odňatie práva oprávnenej konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. videla v samotnom rozhodnutí súdu, ktorým jej bola znemožnená realizácia konkrétnych procesných práv, a to v dôsledku nesprávneho právneho názoru okresného i krajského súdu a nesprávneho postupu súdu. Podľa názoru oprávnenej súdy nepostupovali správne, pokiaľ na daný prípad aplikovali ustanovenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. spôsobom, ktorý z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty za rozhodujúci moment neurčuje podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale až nariadenie exekúcie. Súdy mali na daný skutkový stav aplikovať výlučne ustanovenia Exekučného poriadku, ktorý je s účinnosťou od 1. septembra 2005 nosnou právnou úpravou pre oblasť civilného exekučného práva. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátiť Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednáwanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu

rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľka napadla potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie citovaných uznesení, preto jeho prípustnosť neprichádza do úvahy.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní alebo že nezachovali zákonom stanovenú procedúru prejednávania veci, znemožnili jej urobiť niektorý procesný úkon a pod. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej

aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.), teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávnemu právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie. Tento, podľa vyjadrenia dovolateľky nesprávny právny názor súdov, nemá oporu v zákone a prehliada, že po doručení návrhu na začatie exekúcie plynú iba procesnoprávne lehoty, nie však prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.

Uvedená časť výhrad dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

V dovolaní oprávnená vyslovila názor, že „za porušenie tohto práva (pozn.: na spravodlivý súdny proces) treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky, lebo takýmto rozhodnutím sa oprávnenému v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia (viď uznesenie najvyššieho súdu z 5. februára 2009 sp.zn. 5 Cdo 318/2008).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Obsah dovolania svedčí o tom, že dovolateľka prehliada podstatný rozdiel medzi preskúmanou vecou a závermi uvedenými v citovanom rozhodnutí. Pokiaľ základná téza jej

dovolania v preskúmvanej veci spočíva v námietke, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, v oprávnenou označenom konaní išlo o vadu procesnoprávnej povahy. Najvyšší súd to vo veci sp.zn. 5 Cdo 318/2008 vyjadril slovami „pokiaľ sa súde ... neobmedzili len na to, čo v tomto štádiu exekučného konania mali (a mohli) skúmať, ale sa (už) v ňom neprípustne a bez zákonného podkladu zaoberali tým, čo mohli skúmať (až) v neskorších štádiách tohto konania, mal ich procesný postup znaky odopretia spravodlivosti“.

Najvyšší súd pripomína, že častou súčasťou odôvodnení jeho rozhodnutí je (aj v tomto uznesení vyššie uvedené) konštatovanie, že „dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie“ (porovnaj tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 15/2011, 2 Cdo 180/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 46/2011, 5 Cdo 126/2010, 6 Cdo 140/2011, 7 Cdo 62/2011). Názor oprávnenej vyjadrený v dovolaní, že každé zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ktoré nemá oporu v zákone, zakladá vždy procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, sa prieči týmito slovami konštatovanej povahy a účelu dovolania a dovolacieho konania. Tento názor dovolateľky sa, dovedený do dôsledkov (ad absurdum), blíži k celkom neprijateľnému názoru, že aj každé vecne nesprávne zamietnutie žaloby (založené napríklad na nesprávnom právnom názore o preklúzii žalobou uplatneného práva) je vždy procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že i keby tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení veci boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenu vytýkaná okolnosť by mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie oprávnenej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci odňatá možnosť oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodit' z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd vzhľadom na to dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. mája 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová